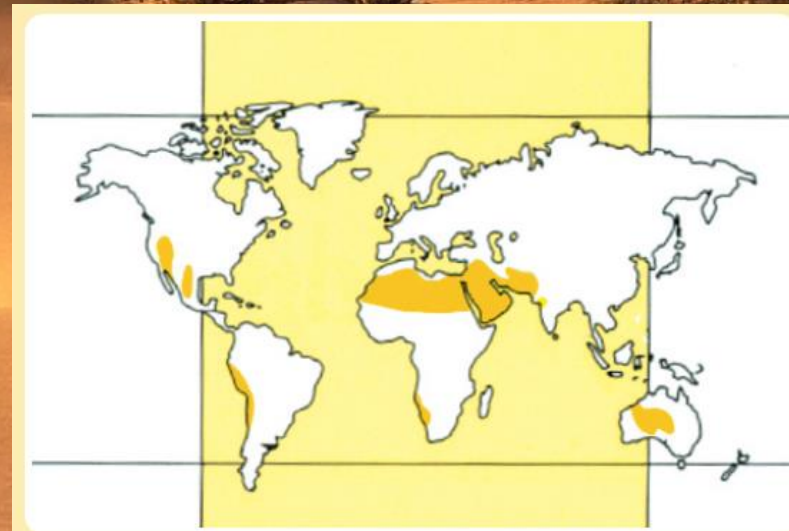
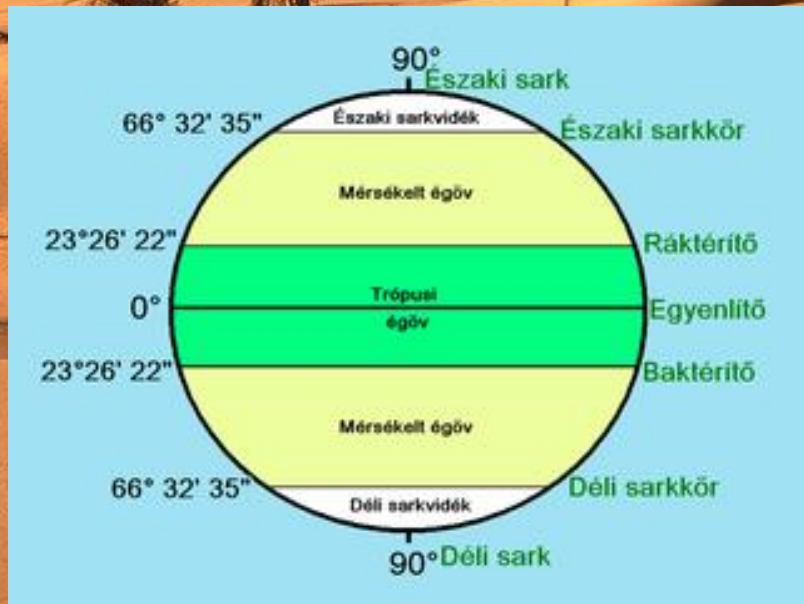

1. ábra. Hőmérséklet- és csapadékeloszlás a trópusi sivatagok területén

A sivatagok élővilága

TK. 106-109. oldal

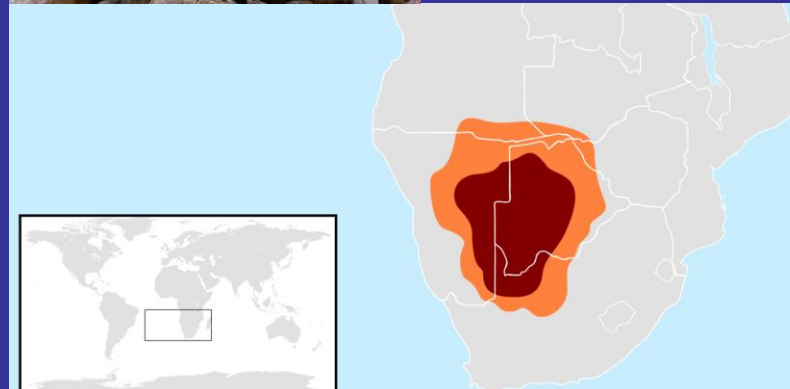

A sivatagok elhelyezkedése a Földön

A **SIVATAGOK** nagy területe lakatlan.
Kevés élőlény képes alkalmazkodni a vízhiányhoz, forróságához, nagy hőingáshoz.

- növényzete gyér
- jellemző növényei a kaktuszok, melyeknek pozsgás száruk van (elhúsosodott, sok víz raktározására alkalmas szár)
- az óriáskaktusz több száz litert képesek felszívni egy nap alatt
- leveleik tövisékké módosultak (kis felület, kicsi párologtatás)
- virágaik nagyok, színesek, melyeket rovarok, madarak, denevérek poroznak
- a Kalahári sivatag „kavicsvirágai” apró kavicsnak látszó parányi szárazságtűrő növények

- egyes sivatagi cserjék „hamis jerikói rózsa” gyökere akár 120 m-re lehatol a talajba, nagy területet behálózva.
- Egyes növények csak rövid ideig élnek. Eső után órák alatt kihajtanak, majd virágoznak és termést hoznak. A magvak akár évekig várják újra a csapadékot, hogy kihajtsanak.

Legnagyobb összefüggő sivatagok:

Afrika

- Szahara
- Kalahári

Ázsia

- Góbi sivatag

Ahol víz tör a felszínre oázisok alakultak ki. Jellemző fái a Szaharában és az Arab-félszigeten a datolyapálmák.

A sivatagok állatvilága

- állatvilága szegényes
- rovarok közül: fekete színű gyászbogár, nappal kövek alatt található, bomló szerves anyaggal táplálkoznak
- a legnagyobb termetű gyíkok a varánuszok
- Ázsiában a kirkiz teknős (több, mint 8 hónapig nyári álmod alszik, tavasszal aktív)

Szaharában

- sivatagi ugróegér és a sivatagi róka
- kardszarvú antilop
- kopár sziklahegyeken a sörényes juh

sivatagi róka

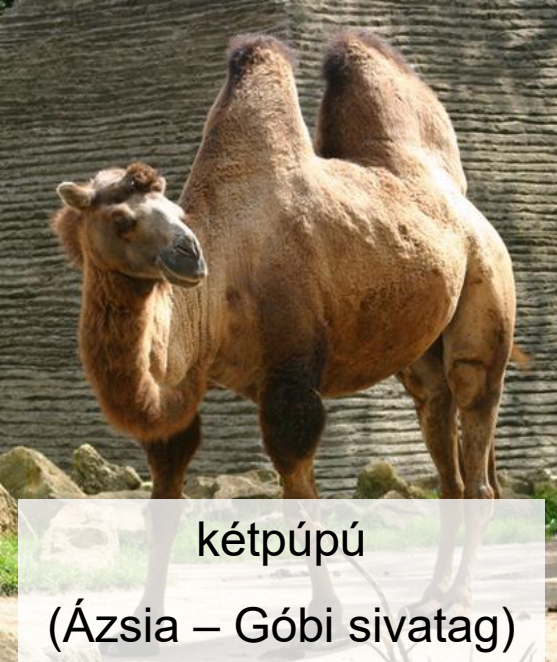
ugróegér

kardszarvú antilop

sörényes juh

kétpúpú
(Ázsia – Góbi sivatag)

dromedár
(egypúpú, Afrika)

A teve végtagja

- **tevék** (az egypúpú a dromedár Észak-Afrikában és Kis-Ázsiában, a kétpúpú a Góbi sivatagban)
 - széles párosujjú patái vannak (nem süllyed el a homokban)
 - növényevő, kérődző
 - akár tíz napig is bírják víz és táplálék nélkül
 - púpjukban zsírraktár van, melyből táplálék és víz is felszabadul
 - régen a sivatagok nélkülözhetetlen áruszállítói voltak

